

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LA UNIÓN EUROPEA
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE
DEN EUROPÆISKE UNIONS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN UNION
EUROOPA LIIDU KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN UNION
COUR DE JUSTICE DE L'UNION EUROPÉENNE
CÚIRT BHREITHIÚNAIS AN AONTAIS EORPAIGH
SUD EUROPSKE UNIJE
CORTE DI GIUSTIZIA DELL'UNIONE EUROPEA

LUXEMBOURG

EIROPAS SAVIENĪBAS TIESA
EUROPOS SAJUNGOS TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI UNIÓ BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-UNJONI EWROPEA
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE UNIE
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI UNII EUROPEJSKIEJ
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DA UNIÃO EUROPEIA
CURTEA DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKEJ ÚNIE
SODIŠČE EVROPSKE UNIJE
EUROOPAN UNIONIN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA UNIONENS DOMSTOL

PRESUDA SUDA

13. prosinca 1979.*

„Zabrana sadnje novih nasada vinograda“

U predmetu 44/79,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku koji je na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u uputio Verwaltungsgericht (upravni sud) u Neustadt an der Weinstrasseu (Njemačka), u postupku

Liselotte Hauer, s prebivalištem u Bad Dürkheimu,

protiv

Land Rheinland-Pfalz (savezna zemlja Porajnje-Falačka),

koji se odnosi na tumačenje članka 2. Uredbe Vijeća br. 1162/76 od 17. svibnja 1976. o mjerama predviđenim za prilagodbu vinogradarskog potencijala tržišnim uvjetima, izmijenjene i dopunjene Uredbom Vijeća br. 2776/78 od 23. studenoga 1978. [neslužbeni prijevod], uzimajući u obzir članak 1. Gesetz ueber Massnahmen auf dem Gebiete der Weinwirtschaft – Weinwirtschaftsgesetz (njemački zakon o mjerama u proizvodnji vina),

SUD,

u sastavu: H. Kutscher, predsjednik, A. O'Keefe i A. Touffait, predsjednici vijeća, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, Mackenzie Stuart, G. Bosco, T. Koopmans i O. Due, suci,

nezavisni odvjetnik: F. Capotorti,

tajnik: A. Van Houtte,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: njemački.

Presudu

- 1 Odlukom od 14. prosinca 1978., koju je Sud zaprimio 20. ožujka 1979., Verwaltungsgericht iz Neustadt an der Weinstrasse (Njemačka) postavio je Sudu, na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u, dva prethodna pitanja koja se odnose na tumačenje Uredbe Vijeća br. 1162/76 od 17. svibnja 1976. o mjerama predviđenim za prilagodbu vinogradarskog potencijala tržišnim uvjetima (SL, br. L 135, str. 32.), izmijenjene i dopunjene Uredbom Vijeća br. 2776/78 od 23. studenoga 1978. (SL, br. L 333, str. 1.).
- 2 Iz spisa predmeta proizlazi da je 6. lipnja 1975. tužiteljica u glavnom postupku zatražila od nadležnog upravnog tijela savezne zemlje Porajnja-Falačke izdavanje dozvole za sadnju vinove loze na čestici zemljišta u svojem vlasništvu u regiji Bad Dürkheim. Zahtjev za izdavanje dozvole prvobitno je odbijen iz razloga što se, prema odredbama njemačkog zakonodavstva primjenjivog na tu materiju, konkretno zakona kojim se uređuje proizvodnja vina (Weinwirtschaftsgesetz), od 10. ožujka 1977. odnosna čestica zemljišta ne može smatrati odgovarajućom za uzgoj vinove loze. Dana 22. siječnja 1976. tužiteljica u glavnom postupku uložila je prigovor protiv te odluke. Tijekom vremena u kojem je navedeni prigovor bio u rješavanju pred nadležnim upravnim tijelom, usvojena je Uredba br. 1162/76 od 17. svibnja 1976., u čijem je članku 2. propisana zabrana svih novih nasada vinove loze u razdoblju od 3 godine. Sljedećeg 21. listopada nadležno tijelo odbilo je prigovor navodeći dva razloga: s jedne strane neodgovarajuće zemljište i s druge strane zabranu nasada na temelju navedene Uredbe Zajednice.
- 3 Tužiteljica je pokrenula spor pred Verwaltungsgerichtom. Na temelju stručnih mišljenja o vrstama grožđa koje se mogu uzgajati na istom području te uzimajući u obzir sporazum postignut s vlasnicima drugih čestica zemljišta susjednih tužiteljčinu, nadležno je tijelo prihvatilo da se tužiteljčino zemljište može smatrati odgovarajućim za uzgoj vinove loze u skladu s minimalnim uvjetima koje postavlja nacionalno zakonodavstvo. Posljedično, nadležno je tijelo najavilo da će izdati dozvolu nakon proteka razdoblja zabrane sadnje novih nasada koju je naložila Uredba Zajednice. Nakon toga spor među strankama zasniva se isključivo na pitanjima koja se odnose na pravo Zajednice.
- 4 Tužiteljica u glavnom postupku smatra da je dozvola koju je tražila morala biti izdana jer je zahtjev podnesen znatno prije stupanja na snagu Uredbe br. 1162/76 te da u njezinom slučaju odredbe te Uredbe nisu bile primjenjive. Čak i pod pretpostavkom da bi Uredba bila primjenjiva u slučaju zahtjeva podnesenih prije njezina stupanja na snagu, prema tužiteljčinu mišljenju na odredbe navedene Uredbe u njezinom se slučaju ne može pozivati na njezinu štetu jer bi to bilo protivno njezinom pravu vlasništva i pravu na slobodu obavljanja zanimanja koje jamče članci 12. i 14. Grundgesetza (Temeljnog zakona Savezne Republike Njemačke).

5 U svrhu razrješenja ovog spora Verwaltungsgericht je postavio dva pitanja kako slijedi:

1. Treba li Uredbu Vijeća br. 1162/76 od 17. svibnja 1976., izmijenjenu i dopunjenu Uredbom Vijeća br. 2776/78 od 23. studenoga 1978. (SL, br. L 333, str. 1.), tumačiti u smislu da se njezin članak 2. stavak 1. primjenjuje i na zahtjeve za izdavanje dozvola za sadnju novih nasada vinove loze kao vinograda koji su bili podneseni prije stupanja na snagu navedene Uredbe?

2. U slučaju potvrdnog odgovora na prvo pitanje, treba li članak 2. stavak 1. Uredbe br. 1162/76 tumačiti u smislu da se zabrana izdavanja dozvola za sadnju novih nasada koju predviđa – ne uzimajući u obzir izuzeća predviđena člankom 2. stavkom 2. Uredbe – primjenjuje općenito, odnosno neovisno o pitanju pogodnosti zemljišta koje je uređeno člankom 1. stavkom 1. drugom rečenicom i stavkom 2. Weinwirtschaftsgesetza (njemački zakon kojim se uređuje proizvodnja vina)?

I – Prvo pitanje (vremensko važenje Uredbe br. 1162/76)

6 Tužiteljica u glavnom postupku navodi da je njezin zahtjev, koji je podnesen nadležnom upravnom tijelu 6. lipnja 1975., u normalnim okolnostima trebao biti riješen u njezinu korist prije stupanja na snagu uredbe Zajednice, da je upravni postupak imao uobičajeni tijek te da je upravno tijelo bez odgode prepoznalo činjenicu da je njezina čestica zemljišta pogodna za uzgoj vinove loze u skladu s nacionalnim propisima. Tužiteljica smatra da se ta okolnost mora uzeti u obzir prilikom utvrđivanja vremenskog važenja uredbe Zajednice, to više što uzgoj predmetnog vinograda ne bi imao nikakav znatniji utjecaj na uvjete tržišta, uzimajući u obzir protek vremena između sadnje i prvog uroda.

7 Argumenti koje je navela tužiteljica u glavnom predmetu ne mogu se podržati. Doista, članak 2. stavak 1. podstavak 2. Uredbe br. 1162/76 izričito navodi da države članice ne mogu više izdavati dozvole za nove nasade „od dana stupanja na snagu ove Uredbe“. Predviđajući akt kojim se dopušta sadnja, ova odredba isključuje mogućnost uzimanja u obzir trenutka u kojem je podnesen zahtjev. Svrha je ove odredbe osigurati trenutačan učinak Uredbe, do te mjere da se za vrijeme razdoblja zabrane onemogućuje provedba prava na sađenje ili ponovno sađenje stečenih prije stupanja Uredbe na snagu.

8 Kako je navedeno u šestoj uvodnoj izjavi preambule, u vezi sa zadnje navedenom odredbom, zabrana nove sadnje obrazložena je „nepobitnim javnim interesom“, sukladno kojem je potrebno zaustaviti razvoj pretjerane proizvodnje vina u Zajednici te ponovno uspostaviti ravnotežu na tržištu i spriječiti stvaranje strukturnih viškova. Očiti je cilj Uredbe br. 1162/76 trenutačno zaustaviti širenje postojećih vinograda. Stoga nije moguće dopustiti iznimke u korist zahtjeva podnesenih prije stupanja na snagu ove Uredbe.

- 9 Stoga je odgovor na prvo pitanje da Uredbu Vijeća br. 1162/76 od 17. svibnja 1976., izmijenjenu i dopunjenu Uredbom Vijeća br. 2776/78 od 23. studenoga 1978., treba tumačiti u smislu da se njezin članak 2. stavak 1. primjenjuje jednako i na zahtjeve za izdavanje dozvola za sadnju novih nasada vinove loze podnesene prije stupanja na snagu prve Uredbe.

II – Drugo pitanje (materijalno važenje Uredbe br. 1162/76)

- 10 Verwaltungsgericht u drugom pitanju Sudu pita primjenjuje li se zabrana nove sadnje navedena u članku 2. stavku 1. općenito, to jest obuhvaća li i zemljišta koja su u skladu s mjerilima nacionalnog zakonodavstva prepoznata kao pogodna za uzgoj kulture vinove loze.
- 11 U tom pogledu, tekst uredbe u članku 2. izričito navodi da su zabranjeni „svi novi nasadi“, ne praveći razliku između kvalitete odnosno tla. Kako iz teksta tako i iz ciljeva Uredbe br. 1162/76 proizlazi da zabrana treba obuhvatiti nove nasade neovisno o prirodi tla i njegovoj klasifikaciji prema nacionalnom zakonodavstvu. Cilj je Uredbe, kao što proizlazi iz druge uvodne izjave preambule, zaustaviti pretjeranu proizvodnju vina u Europi i uspostaviti kratkoročnu i dugoročnu ravnotežu tržišta. Samo članak 2. stavak 2. Uredbe predviđa određene iznimke od opće zabrane iz stavka 2. istog članka, ali se ni jedna od tih iznimaka neupitno ne primjenjuje u ovom slučaju.
- 12 Stoga je odgovor na drugo pitanje da članak 2. stavak 1. Uredbe br. 1162/76 treba tumačiti u smislu da se zabrana izdavanja dozvole za nove nasade, ne uzimajući u obzir iznimke predviđene u članku 2. stavku 2. Uredbe, primjenjuje općenito, to jest konkretno neovisno o pitanju je li zemljište prema odredbama nacionalnog propisa pogodno ili nepogodno za uzgoj vinove loze.

III – Jamstvo temeljnih prava u pravnom poretku Zajednice

- 13 Verwaltungsgericht u svom zahtjevu za prethodnu odluku navodi da bi se, u slučaju da Uredbu br. 1162/76 treba tumačiti u smislu da propisuje opću zabranu, uključujući i zemljišta pogodna za uzgoj kultura vinove loze, ta odredba eventualno mogla smatrati neprimjenjivom u Saveznoj Republici Njemačkoj iz razloga što postoji sumnja u njezinu sukladnost s temeljnim pravima koja jamče članci 12. i 14. Temelnog zakona, a koji se odnose na pravo vlasništva i slobodu obavljanja zanimanja.
- 14 Kako je Sud već potvrdio u svojoj presudi od 1. prosinca 1970. Internationale Handelsgesellschaft (Zb. 1970., str. 1125.), pitanje koje se odnosi na eventualnu povredu temeljnih prava aktom institucija Zajednice može se procjenjivati samo u okviru samog prava Zajednice. Uvođenje posebnih kriterija procjene koji bi proizlazili iz zakonodavstva ili ustavnog poretka određene države članice povrijedilo bi materijalno jedinstvo i učinkovitost prava Zajednice, što bi

neizbježno dovelo do rušenja jedinstva zajedničkog tržišta te ugrozilo koheziju Zajednice.

- 15 Sud je također u gore navedenoj presudi, kao i u kasnijoj presudi Nold (Zb. 1974., str. 491.), naglasio da temeljna prava čine sastavni dio općih načela prava kojima on jamči poštovanje; da se u očuvanju tih prava Sud treba voditi zajedničkim ustavnim tradicijama država članica, tako da se u Zajednici ne dopuštaju mjere koje nisu sukladne temeljnim pravima priznatim u ustavima država članica; da međunarodni instrumenti za zaštitu ljudskih prava u kojima su države članice sudjelovale ili su im pristupile također mogu dati smjernice koje treba slijediti u okviru prava Zajednice. Ovaj koncept naknadno je potvrđen zajedničkom deklaracijom Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije od 5. travnja 1977. u kojoj se, podsjećajući na praksu Suda, te institucije u jednom dijelu pozivaju na prava zajamčena ustavima država članica i u drugom dijelu na Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda od 4. studenoga 1950. (SL 1977, br. C 103, str. 1.).
- 16 U tim okolnostima dvojbe koje pokazuje Verwaltungsgericht o sukladnosti odredaba Uredbe br. 1162/76 s propisima koji se odnose na zaštitu temeljnih prava treba shvatiti kao da se postavljaju pitanja valjanosti Uredbe u pogledu prava Zajednice. U tom smislu potrebno je razlikovati, s jedne strane, eventualnu povredu prava vlasništva i, s druge strane, eventualno ograničavanje slobode obavljanja zanimanja.

IV – Pitanje o pravu vlasništva

- 17 Pravo vlasništva zajamčeno je u pravnom poretku Zajednice u skladu s konceptima zajedničkim ustavima država članica, a koji se jednako ogledaju i u prvom Protokolu uz Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava.
- 18 Članak 1. toga Protokola navodi:
- „Svaka fizička ili pravna osoba ima pravo na mirno uživanje svojega vlasništva. Nitko se ne smije lišiti svoga vlasništva, osim u javnom interesu, i to samo uz uvjete predviđene zakonom i općim načelima međunarodnog prava.
- Prethodne odredbe, međutim, ni na koji način ne umanjuju pravo države da primijeni zakone koje smatra potrebnima da bi uredila upotrebu vlasništva u skladu s općim interesom ili za osiguranje plaćanja poreza ili drugih doprinosa ili kazni.“
- 19 Ova odredba, osim što potvrđuje poštovanje prava vlasništva, predviđa i dva načina moguće povrede prava vlasništva, s obzirom na to je li povreda u tome da se vlasnika lišilo njegovog prava vlasništva ili da ga se ograničilo u upotrebi istoga. U ovom slučaju nije sporno da se zabrana nove sadnje ne može smatrati aktom kojim se vlasnika lišava vlasništva jer mu ostaje sloboda raspolaganja

njegovom imovinom i mogućnost koristiti se njome za sve druge namjene koje nisu zabranjene. S druge strane, nema sumnje da ova zabrana ograničava upotrebu vlasništva. U tom pogledu, drugi podstavak članka 1. Protokola sadržava važnu naznaku u smislu da priznaje pravo države „da primijeni zakone koje smatra potrebnima da bi uredila upotrebu vlasništva u skladu s općim interesom“. Time Protokol u načelu priznaje zakonitost ograničenja prava upotrebe vlasništva, istodobno svodeći ograničenja samo na ona koja su ocijenjena „nužnima“ kako bi država očuvala „opći interes“. Ova odredba, međutim, ne daje dovoljno precizan odgovor na pitanje koje je postavio Verwaltungsgericht.

- 20 Da bi se odgovorilo na ovo pitanje, potrebno je proučiti elemente koji proizlaze iz ustavnih pravila i prakse devet država članica. Jedan od prvih zaključaka koji se nameće u tom pogledu jest da ta pravila i praksa omogućuju zakonodavcu reguliranje upotrebe privatnog vlasništva u općem interesu. U tu svrhu, određeni ustavi pozivaju se na obveze svojstvene institutu vlasništva (njemački Temeljni zakon – Grundgesetz, članak 14. podstavak 2. prva rečenica), društvenu funkciju (talijanski ustav, članak 42. podstavak 2.), podređenost upotrebe vlasništva zahtjevima općeg dobra (njemački Temeljni zakon – Grundgesetz, članak 14. podstavak 2. druga rečenica i irski ustav, članak 43.2.2°), ili socijalnu pravdu (irski ustav, članak 43.2.1). U mnogim zakonodavnim aktima svih država članica konkretno je izražena društvena funkcija prava vlasništva. U svim državama članicama može se naći zakonodavstvo koje se odnosi na poljoprivredno gospodarstvo i šumarstvo, uređenje voda, zaštitu okoliša te prostorno i urbanističko uređenje kojim se nameću ograničenja, katkad znatna, upotrebe nekretnina.
- 21 Konkretnije, u svim državama Zajednice koje se bave proizvodnjom vina postoje obvezujući propisi, iako različite strogosti, koji se odnose na sadnju vinograda, te izbor vrsta i metode uzgoja vinove loze. Ni u jednoj od odnosnih država ove se odredbe u načelu ne smatraju nesukladnima s poštovanjem prava vlasništva.
- 22 Stoga je dopušteno tvrditi, uzimajući u obzir ustavne koncepte zajedničke državama članicama i ustaljenu zakonodavnu praksu u različitim područjima, da se ograničenja sadnje novih nasada vinove loze koja postavlja Uredba br. 1162/76 u načelu ne mogu osporavati. Riječ je o vrsti ograničenja koja je poznata i priznata kao legitimna, u istom ili sličnom obliku, u ustavnim porecima svih država članica.
- 23 Ovaj zaključak, međutim, ne rješava problem koji je postavio Verwaltungsgericht. Čak i ako nije moguće osporavati, u načelu, mogućnost Zajednice da ograniči upotrebu prava vlasništva u okviru zajedničke organizacije tržišta i za svrhu strukturalne politike, i dalje je potrebno ispitati odgovaraju li sporne odredbe doista cilju općeg interesa Zajednice i predstavljaju li, u pogledu zadanog cilja, nerazmjerno i nedopustivo miješanje u pravo vlasništva, dovodeći u pitanje samu bit prava vlasništva. U tom je smislu i prigovor tužiteljice u glavnom postupku, koja navodi da bi samo politika kvalitete kao cilj davala zakonodavcu pravo

ograničiti upotrebu prava vlasništva nad vinogradom, što bi značilo da ona ima neosporivo pravo od trenutka kad se utvrdi da je njezino zemljište svugdje pogodno za uzgoj vinove loze. Stoga valja ispitati koji je cilj uredbe koju se osporava te ocijeniti postoji li razumna veza između mjera koje predviđa uredba i cilja koji slijedi Zajednica.

- 24 Odredbe Uredbe br. 1162/76 moraju se razmatrati u kontekstu zajedničke organizacije tržišta vina, usko povezano sa strukturnom politikom koju na tom području predviđa Zajednica. Ciljevi te politike navedeni su u Uredbi br. 816/70 od 28. travnja 1970. o dodatnim odredbama na području zajedničke organizacije tržišta vina (SL L 99, str. 1.), koja je osnova za spornu Uredbu, i u Uredbi br. 337/79 od 5. veljače 1979. o zajedničkoj organizaciji tržišta vina (SL L 54, str. 1.), kojom se kodificiraju sve odredbe kojima se uređuje zajednička organizacija tržišta. Glava III. te Uredbe odnosi se na „pravila o proizvodnji i nadzoru razvoja nasada“, i zapravo stvara pravni okvir u tom području. Drugi čimbenik koji dopušta prepoznavanje politike Zajednice u tom području jest Rezolucija Vijeća od 21. travnja 1975. koja se odnosi na nove smjernice za uravnoteženje tržišta stolnog vina (SL C 90, str. 1.).
- 25 Iz svih ovih akata proizlazi da se politika koju je započela i djelomično provela Zajednica sastoji od zajedničke organizacije tržišta povezane sa strukturnim poboljšanjem u području vinarstva. U okviru smjernica iz članka 39. Ugovora o EEZ-u, ta aktivnost teži ostvarenju dvostrukog cilja, koji je, s jedne strane, ustanoviti održivu ravnotežu na tržištu vina s cijenama profitabilnima za proizvođače i pravednima za potrošače, a s druge strane postići poboljšanje kvalitete vina na tržištu. Kako bi se postigla ta dva cilja, količinska ravnoteža i poboljšanje kvalitete, pravila Zajednice koja se odnose na tržište vina predvidjela su široku lepezu intervencija koje se primjenjuju i za proizvodnju i za prodaju vina.
- 26 U tom pogledu potrebno je posebno uputiti na odredbe članka 17. Uredbe br. 816/70, ponovno i dodatno razrađene u članku 31. Uredbe br. 337/79, koje predviđaju da države članice utvrde prethodne planove sadnje i proizvodnje, koordinirane u okviru obveznog plana Zajednice. U svrhu provedbe toga plana mogu se donositi mjere koje se odnose na sadnju, ponovnu sadnju, vađenje i prestanak uzgoja vinograda.
- 27 U tom kontekstu donesena je Uredba br. 1162/76. Iz preambule te Uredbe i gospodarskih okolnosti u kojima je donesena, obilježenih stvaranjem stalnih viškova proizvodnje nakon berbe 1974., proizlazi da ta Uredba ima dvostruku funkciju: s jedne strane, mora omogućiti zaustavljanje stalnog rasta viškova; s druge strane, mora institucijama Zajednice osigurati vrijeme potrebno za provedbu strukturne politike podrške proizvodnji visoke kvalitete, uz poštovanje posebnosti i potreba različitih vinorodnih regija u Zajednici, kroz odabir zemljišta, kultura i vrsta vinove loze, kao i uređenje načina proizvodnje.

- 28 U svrhu ispunjenja te dvostruke namjene Vijeće je Uredbom br. 1162/76 propisalo opću zabranu nove sadnje, uz neke strogo ograničene iznimke, ne praveći razliku prema kvaliteti tla. Treba napomenuti da, općenito, mjera koju je uvelo Vijeće ima privremeni karakter. Svrha joj je hitno djelovati u konjunktornoj situaciji koju karakteriziraju viškovi, istodobno pripremajući trajne strukturne mjere.
- 29 U tom pogledu sporna mjera ne stvara nikakva ograničenja u izvršavanju prava vlasništva. Uzgoj novih vinograda u situaciji trajne pretjerane proizvodnje nema nikakvog učinka s gospodarskog aspekta osim povećavanja obujma viškova; nadalje, takvo proširenje u toj fazi stvara rizik otežavanja provedbe strukturne politike na razini Zajednice u situaciji kada se ta politika zasniva na kriterijima odabira zemljišta za uzgoj vinove loze strožim nego u nacionalnim zakonodavstvima.
- 30 Stoga treba zaključiti da je ograničenje upotrebe prava vlasništva kroz zabranu sadnje novih nasada vinove loze, koje je na ograničeno vrijeme uvela Uredba br. 1162/76, opravdano općim interesom koji slijedi Zajednica i ne znači povredu prava vlasništva kako ga prepoznaje i štiti pravni poredak Zajednice.

V – Pitanje slobode obavljanja profesionalnih aktivnosti

- 31 Tužiteljica u glavnom postupku tvrdi da zabrana nove sadnje propisana Uredbom br. 1162/76 krši njezina temeljna prava jer je učinak te zabrane ograničenje njezine slobode obavljanja profesionalne aktivnosti koja je iskorištavanje vinograda.
- 32 Kako je Sud već presudio u presudi Nold od 14. svibnja 1974., točno je da ustavni poretki mnogih država članica jamče pravo na slobodno obavljanje profesionalne aktivnosti, ali je pravo koje se jamči daleko od apsolutnog te ga treba razmatrati u smislu društvene funkcije zaštićenih aktivnosti. U ovom slučaju potrebno je istaknuti da sporna mjera Zajednice ni na jedan način ne utječe na pristup zanimanju vinogradara ni na slobodu obavljanja tog zanimanja na površinama trenutačno namijenjenima uzgoju vinogradarskih kultura. U mjeri u kojoj zabrana novih nasada utječe na slobodu obavljanja vinogradarskog zanimanja, ovo ograničenje samo je posljedica ograničenja upotrebe prava vlasništva, tako da se ta dva ograničenja spajaju. Ograničavanje slobode obavljanja zanimanja vinogradara, ukoliko doista postoji, može se opravdati istim razlozima kao i ograničavanje upotrebe prava vlasništva.
- 33 Iz navedenog proizlazi da razmatranje Uredbe br. 1162/76, s obzirom na dvojbe koje je izrazio Verwaltungsgericht, nije pokazalo ni jedan element koji bi utjecao na valjanost te uredbe zbog suprotnosti zahtjevima koji proizlaze iz zaštite temeljnih prava Zajednice.

Troškovi

- 34 Troškovi Vlade Savezne Republike Njemačke, Vijeća i Komisije Europskih zajednica koji su podnijeli očitovanja Sudu ne nadoknađuju se.
- 35 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred Verwaltungsgerichtom u Neustadt an der Weinstraße, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,

SUD

u odgovoru na pitanja koja je postavio Verwaltungsgericht u Neustadt an der Weinstraße svojim zahtjevom od 14. prosinca 1978. odlučuje:

1. **Uredbu Vijeća br. 1162/76 od 17. svibnja 1976. o mjerama predviđenima za prilagodbu vinogradarskog potencijala tržišnim uvjetima (SL, br. L 135, str. 32.), izmijenjenu i dopunjenu Uredbom Vijeća br. 2776/78 od 23. studenoga 1978. (SL, br. L 333, str. 1.), kojom se drugi put mijenja Uredba br. 1162/76, treba tumačiti u smislu da se njezin članak 2. stavak 1. primjenjuje jednako i na zahtjeve za izdavanje dozvola za sadnju novih nasada vinove loze podnesene prije stupanja na snagu uredbe.**
2. **Članak 2. stavak 1. Uredbe br. 1162/76 treba tumačiti u smislu da se zabrana izdavanja dozvole za nove nasade, ne uzimajući u obzir iznimke predviđene u članku 2., stavku 2. Uredbe, primjenjuje općenito, to jest konkretno neovisno o pitanju je li zemljište prema odredbama nacionalnog propisa pogodno ili nepogodno za uzgoj vinove loze.**

Kutscher

O'Keefe

Touffait

Mertens de Wilmars

Pescatore

Mackenzie Stuart

Bosco

Koopmans

Due

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu, 13. prosinca 1979.

Tajnik

Predsjednik

A. Van Houtte

H. Kutscher